

Handläggare
Charlotte Bagge-Glassell
Telefon: 08-50833706

Till
Förskolenämnden
2023-10-24

Stockholms stads reviderade strategi för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2023/758

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat - Stockholms stads reviderade strategi för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet (KS 2023/758) till förskolenämnden för yttrande.

Förskoleförvaltningen ställer sig positiv till Stockholms stads reviderade strategi för att förhindra kriminalitet. Förvaltningen instämmer vidare i vikten av att lyfta fram stadens öppna förskolor och introduktionsförskolor som arenor för exempelvis föräldrastöd. Förskolans viktiga preventiva roll betonas också genomgående i strategin. Här vill förvaltningen poängtera betydelsen av att erbjuda en förskola av hög kvalitet för att de goda effekterna av att gå i förskola ska få genomslag.

Förvaltningen föreslår att förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund/ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat - Stockholms stads reviderade strategi för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet till förskolenämnden för yttrande.

Stockholms stads strategi 2023-2026 för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet fokuserar på fyra prioriterade områden.

- Samverkan mellan socialtjänst, polis, skola, BUP och andra relevanta aktörer
- Förskola, skola och fritid som skyddsfaktorer och säkerställa skolgång för barn i riskzon
- Våldspreventiva metoder ur ett jämställdhetsperspektiv
- Samverkan med civilsamhälle och näringsliv

Dessa områden är desamma som de vilka låg till grund för strategin 2019-2022. Detta bidrar till ett långsiktigt arbete och till att berörda fack – och stadsdelsnämnder kan fortsätta med sina åtaganden inom strategins områden.

Tyngdpunkten i den reviderande strategin är på främjande, tidiga och förebyggande insatser eftersom det är lättare att förhindra uppkomsten av beteenden än att bryta destruktiva och kriminella utvecklingsbanor. Likväl poängteras i strategin att barn, unga och unga vuxna med komplex och långt framskriden problematik ska ges bästa möjliga förutsättningar att lämna den kriminella miljön och att de ska erbjudas effektiva och individuellt utformade insatser. Mycket av stadens kompetens återfinns på lokal nivå och för att hjälpa barn och unga i riskzonen kan det finnas behov av att denna lokala kompetens tillvaratas och kombineras med effektiva insatser centralt i staden. Att förhindra att barn och unga dras in i kriminalitet är ett ansvar som åligger flera av stadens verksamheter. I strategin framhålls därför vikten av strategisk samverkan och operativt samarbete både inom staden och med andra myndigheter men också med civilsamhälle och näringsliv

Skolan och en positiv skolanknytning utgör den kanske mest framträdande skyddsfaktorn vad gäller risken för att utveckla en kriminell livsstil och strategin lägger därför stor vikt vid att barn i riskzonen håller fast vid och fullföljer sin skolgång. Förskolans roll som första steget i utbildningskedjan och tidig pedagogisk verksamhet har också visat sig ha positiv påverkan på barns utveckling, lärande och välbefinnande långt upp i skolåldern. Därför är hög inskrivningsgrad i förskolan ett prioriterat mål i strategin. Genom att öka inskrivningsgraden men också genom att öka barns närvaro i förskolan, nås också de föräldrar som bäst behöver stadens föräldrastödsprogram.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande utveckling vid förskoleförvaltningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 16 oktober 2023. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 18 oktober 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till den strategi som har reviderats av socialnämnden under år 2023. Förskolans viktiga preventiva roll betonas vilket förvaltningen instämmer i med tillägget att det är en förskola av hög kvalitet som har dessa positiva effekter. En förskola av medel- eller låg kvalitet riskerar istället att förstärka segregation och ojämlikhet. Förvaltningen uppmärksammar de skillnader som uppmätts i läsförståelse både i PISA och PIRLS mellan inrikes- och utrikesfödda elever. För att utjämna skillnaderna och skapa likvärdiga förutsättningar behövs ytterligare förstärkta insatser för ökad språkutveckling i förskolan och skolan.

I Stockholms stads förskolor arbetar man sedan flera år med bland annat uppsökande verksamhet för att öka inskrivningsgraden i förskolan. Stadsdelsförvaltningarnas egna underlag avseende vilka barn som inte är inskrivna i förskolan visar att cirka hälften av barnen som söks sannolikt inte befinner sig i landet. Korrekt statistik är avgörande för att förskolan ska kunna rikta sina insatser rätt och använda resurser effektivt för att öka inskrivningsgraden. Även här behövs en gemensam strategi för att nå rätt familjer och barn och att ge en korrekt bild av situationen.

Förvaltningen vill också belysa vikten av att inkludera förskolan i de samverkansstrukturer som ingår i de prioriterade områden som nämns i strategin tillsammans med socialtjänst, polis, skola, BUP och andra relevanta aktörer. Detta då kriminaliteten kryper allt lägre ner i åldrarna. Tecken på normbrytande beteende går att identifiera redan i förskolan, vilket också lyfts i strategin och det är avgörande att tidiga insatser sätts in direkt för att de ska kunna ha en positiv påverkan på barnet.

Statistik visar att relativt få orosanmälningar inkommer från förskolan jämfört med andra verksamheter. Förvaltningen menar att i samverkan med socialtjänst behöver orsakerna till detta utredas vidare. Förskolans medarbetare saknar det personskydd som många andra verksamheter har tillgång till och är därför i en utsatt position vid en eventuell anmälan. Det kan därmed utgöra en risk för både barn och personal att exempelvis göra en orosanmälan av ett barn till en person med ett stort våldkapital. I en sådan utredning bör rutiner för orosanmälan samt behovet av skydd för förskolans medarbetare i särskilda svåra ärenden ses över. Det är viktigt att

följa inskrivningsgraden i förskolan för att förebygga risken att vårdnadshavare väljer bort förskola för att de upplever sig granskade eller hotade. Förskolan behöver stärka arbetet med att bibehålla och öka vårdnadshavares tillit till verksamheten.

Avslutningsvis instämmer förvaltningen vidare i vikten av att lyfta fram stadens öppna förskolor och introduktionsförskolor som arenor för exempelvis föräldrastöd i strategin. De öppna verksamheterna kan även med fördel erbjuda språkutveckling till exempelvis nyanlända vårdnadshavare vilket i sin tur kan bidra till en fungerande skolgång längre fram. De öppna verksamheterna är också viktiga då de erbjuder möjligheter att skapa nätverk för föräldrar som i sin tur kan erbjuda ett alternativ till relationer inom familjen.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Gunilla Davidsson
Förvaltningsdirektör
Förskoleförvaltningen

Katarina Odén-Ryhede
Avdelningschef
Förskoleförvaltningen

Bilaga

Stockholms stads strategi 2023-2026 för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, Förvaltningsdirektör	2023-10-09
Katarina Odén-Ryhede, Avdelningschef	2023-10-03